

T.C.
TRABZON ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ ARAPÇA HAZIRLIK SINIFI UYGULAMA YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – (1) Bu Yönerge, Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Arapça Hazırlık Sınıfında uygulanacak eğitim-öğretim esaslarını belirler.

Kapsam

Madde 2 – (1) Bu Yönerge, Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesindeki Arapça Hazırlık eğitim-öğretimine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 – (1) Bu Yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – Bu Yönergede geçen;

- a) **Üniversite:** Trabzon Üniversitesi'ni,
- b) **Rektör:** Trabzon Üniversitesi Rektörünü,
- c) **Rektörlük:** Trabzon Üniversitesi Rektörlüğünü,
- ç) **Senato:** Trabzon Üniversitesi Senatosunu,
- d) **Fakülte:** Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni,
- e) **Dekan:** Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanını,
- f) **Dekanlık:** Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanlığını,
- g) **Hazırlık Sınıfı:** Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Arapça Hazırlık Sınıfını,
- ğ) **Koordinatörlük:** Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Hazırlık Sınıfı Koordinatörlüğünü,
- h) **Koordinatör:** Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Hazırlık Sınıfı Koordinatörünü,
- ı) **YDS: Ölçme Seçme ve Yerleştirme (ÖSYM) Başkanlığınca yapılan** Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı
- i) **YÖKDİL:** Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığınca yapılan Yabancı Dil Sınavını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim ve Öğretim Esasları

Yabancı Dil Öğretiminin Amacı

Madde 5 – (1) Arapça hazırlık eğitim-öğretiminin amacı; öğrencilere Arapçanın temel kurallarını öğretmek, bilgi ve becerilerini geliştirecek, işittiğini ve okuduğunu anlayabilecek, düşündüğünü yazılı ve sözlü olarak ifade edebilecek düzeyde yabancı dil yeterliliğini kazandırmaktır.

Hazırlık Sınıfı Koordinatörlüğü

Madde 6 – (1) Hazırlık Sınıfı Koordinatörlüğü, Dekan tarafından atanan biri koordinatör, beş üyeden oluşur. Koordinatör ve en az iki üye Hazırlık Sınıfında fiilen derse giren öğretim elemanlarından seçilir. Dekan, re'sen veya Koordinatörün talebi üzerine Koordinatörlük üyelerini tamamen veya kısmen yenileyebilir.

(2) Koordinatörlük, Hazırlık Sınıfındaki eğitim-öğretimin bütün süreçlerini planlar ve izler; gerekli uyarı ve yönlendirmeleri yapar. Hazırlık eğitiminde kullanılacak araç-gereç ve materyalleri belirler. Eğitim süreçlerinin sağlıklı ve verimli yürütülmesini sağlamak amacıyla koordinatörlükler ve alt birimler oluşturabilir. Dekanın oluru ile hazırlık eğitiminin paydaşlarına süreli veya süresiz görevler verebilir.

(3) Koordinatörlük, Dekanlığa, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının dil öğrenimi/öğretimi ve mesleki açıdan gelişimlerine katkı verecek etkinlikler ile çeşitli kurum ve kuruluşlarla bu amaçlı işbirliği önerileri sunabilir.

(4) Koordinatörlüğü, koordinatör temsil eder. Üye ve görevliler koordinatöre, koordinatör dekana karşı sorumludur.

Hazırlık Sınıfından Muafiyet

Madde 7 – (1) Aşağıdaki niteliklere sahip öğrenciler, Muafiyet Sınavında başarılı olma şartı aranmaksızın Hazırlık Sınıfından muaf sayılırlar:

(a) Müracaat tarihi itibarıyla son üç yılda, toplam kredisinin en az % 70'i Arapça okutulan derslerden oluşan ortaöğretim kurumlarında eğitim görüp; orta öğrenimini bu kurumlarda tamamlayanlar,

(b) Yurt dışında veya yurt içinde Arapça zorunlu hazırlık sınıfı olan bir yükseköğretim kurumunda hazırlık sınıfını başarı ile tamamladıktan / muaf olduktan sonra Hazırlık Sınıfına kayıt hakkı kazanan ya da yatay geçiş yapanlar,

(c) Son üç yıl içinde YDS/YÖKDİL'den 50 puan ve üzeri veya Senato tarafından geçerli kabul edilen başka bir sınavdan buna eşdeğer bir puan alanlar.

(2) Muafiyet şartlarını sağlama hususunda tereddüt oluşan durumlarda muafiyete ilişkin karar, Koordinatörlüğün yazılı görüşü alınmak suretiyle Dekanlık tarafından verilir.

(3) Hazırlık Sınıfından muaf sayılan öğrenciler hazırlık eğitime devam edemezler. Lisans kaydı ile ilgili işlemlerini kendileri takip ederler.

Eğitim – Öğretim Süresi

Madde 8 – (1) Hazırlık Sınıfında öğretim süresi iki yarıyıldır. Hazırlık sınıfında geçirilen süre öğrencilerin kayıtlı oldukları programın öğretim süresinden düşmez.

(2) Hazırlık Sınıfında öğrenciler seviyelerine göre haftada en az 20, en fazla 30 saat yabancı dil dersi öğrenimi görürler. Dekanlık, İleri Seviyedeki ders saatini asgari miktarın en çok % 30'u oranında azaltabilir.

(3) Arasınav yapılan tarihlerde derslere devam edilir.

(4) İkinci yıl (Dördüncü yarıyıl) sonunda da başarısız olan öğrencilerin programlarından ilişkileri kesilir. İlişgi kesilen öğrenciler hakkında, 2547 Sayılı Kanun ve Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Ara Dönemde Geçiş (Yatay-Merkezi Yerleştirme)

Madde 9 – (1) Eğitim-öğretim yılının Bahar Dönemi başlangıcında Hazırlık Sınıfına geçiş yapan öğrenciler bu dönemdeki muafiyet sınavına alınırlar ve bu sınavdaki başarısına göre Koordinatörlük tarafından uygun görülen seviyeye yerleştirilirler.

Seviyeler- Seviye Geçme

Madde 10 – (1) Hazırlık sınıfında açılması muhtemel seviye grupları aşağıdaki gibidir:

(a) Temel Seviye

(b) Orta Seviye

(c) İleri Seviye

(2) Seviyelere öğrenci yerleştirme esasları şu şekildedir:

(a) Temel Seviyeye aşağıdaki niteliklere sahip öğrenciler alınır:

(aa) Seviye Belirleme Sınavına girmeyenler ya da bu sınavda Orta Seviye için yeterli puanı alamayanlar,

(ab) Daha önce Temel Seviyede başarısız olanlar.

- (b) Orta Seviyeye aşağıdaki niteliklere sahip öğrenciler alınır:
- (ba) Seviye Belirleme Sınavında Orta Seviye için belirlenen puanı alanlar,
- (bb) Temel Seviyede başarılı olanlar,
- (bc) Daha önce Orta Seviyede başarısız olanlar,
- (bç) Son 3 yıl içinde YDS/YÖKDİL Arapça veya eşdeğeri bir sınavda 40 ve üzeri puan alanlar,
- (c) İleri Seviyeye, Orta Seviyede başarılı olan öğrencilerden Koordinatörlüğe yazılı başvuruda bulunanlar alınır. Bu seviyenin açılması için en az 8 öğrencinin başvurusu gerekir. Yeter sayıda başvurunun varlığı bu seviyenin açılmasını zorunlu kılmaz. Bu konudaki kararı Koordinatörlüğün sunacağı rapor sonrası Dekan verir. Güz döneminde İleri Seviye açılmaz.
- (3) Seviye Sonu Sınavı puanı 45'ten az olmamak şartıyla seviye sonu ortalaması 60 ve üzeri olan öğrenciler başarılı kabul edilirler ve bir sonraki seviyeye/sınıfa devam hakkı kazanırlar.
- (4) Bir seviyedeki değerlendirme araçları ve seviye notu içindeki ağırlıkları aşağıdaki gibidir:
- (a) 1. Ara sınav: %30
- (b) 2. Ara sınav: %30
- (c) Seviye Sonu Sınavı: %40
- (5) Her bir ara sınav puanının en çok %50'si kısa sınav/proje/ödev dosyası/sınıf içi değerlendirmeden oluşabilir. Bu katkının hangi derslerde olacağı ile şekli ve oranı dönem başında Koordinatörlük tarafından belirlenerek duyurulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınavlar ve Değerlendirme

Sınavlar

Madde 11 – (1) Hazırlık eğitiminde; seviye belirleme sınavı, muafiyet sınavları, ara sınavlar, kısa süreli sınavlar, seviye sonu sınavı ve mazeret sınavı uygulanır. Bu sınavlar yazılı, sözlü, işitsel veya hem yazılı, hem sözlü hem de işitsel olarak birden çok oturumda uygulanabilir. Sınavların şekli, içeriği, oturum sayısı, puan barajı ve derslerin sınavlardaki ağırlıkları Koordinatörlük tarafından akademik yılbaşında belirlenir ve duyurulur. Sınavlara ilişkin bilgiler şöyledir:

- (a) **Seviye Belirleme Sınavı:** Hazırlık Sınıfına ilk kez kaydını yaptırmış olan öğrenciler ile Temel Seviyede başarısız olan öğrenciler bu sınava tabi tutulurlar. Bu sınav yalnızca Güz Dönemi başında yapılır.
- (b) Bu sınav Güz ve Bahar Dönemi başında olmak üzere yılda iki defa yapılır. Bu sınavlara; Güz Dönemi başında Hazırlık Sınıfına yeni kayıt yaptıran, dondurulmuş kaydını açan veya Temel Seviyede başarısız olanlardan Seviye Tespit Sınavında Koordinatörlükçe belirlenen puanı almış olanlar ile Orta Seviyede başarısız olanlar; Bahar Dönemi başında ise, Temel Seviyede 85 ve üzeri, Orta Seviyede ise 50 ve üzeri not ortalamasına sahip olanlar girebilirler. Seviye Belirleme Sınavı ile Güz Dönemi Muafiyet Sınavı tek bir sınav olarak da uygulanabilir. Muafiyet sınavlarında başarı puanı 60'tır.
- (c) **Kısa Süreli Sınavlar:** Bu sınavlar akademik takvimde belirtilme zorunluluğu olmaksızın haberli veya habersiz olarak uygulanabilir.
- (ç) **Ara Sınavlar:** İleri seviyede 4, diğer seviyelerde 2 kez uygulanır. Sınavlar eğitim-öğretim yılı başında Koordinatörlük tarafından duyurulan sınav takviminde belirlenen tarihlerde yapılır.
- (d) **Seviye Sonu Sınavı:** Her seviye sonunda, ders kesiminden en az 7 (yedi) gün sonra uygulanır. Bu sınava; seviye içi devamsızlık barajını aşmayan öğrenciler katılabilirler.
- (e) **Mazeret Sınavı:** Ara sınavların birine ya da birden fazlasına, Dekanlık tarafından geçerli kabul edilen bir mazeretten ötürü giremeyen öğrenciler için dönem sonlarını takip eden ilk iki hafta içinde bir kez yapılır. Ara sınav dışındaki sınavlar için mazeret sınavı yapılmaz.

Bu sınavda alınan puan birden çok ara sınava giremeyenler için giremedikleri en son sınav puanı alanına işlenir. Mazeret Sınavı, girilemeyen ara sınavdan bağımsız olarak yapılır. Mazeret sınavına girmek isteyen öğrencilerin, mazeretin bitimini takip eden ilk üç iş günü içinde mazeretlerini gösterir belgeyi Dekanlığa teslim etmeleri gerekir.

(f) **Proje/Ödev Dosya Değerlendirmesi:** Yazılı ve/veya sözlü (sunum ve benzeri) ödevlerin yer aldığı, ders sorumlusu veya bir komisyon tarafından değerlendirilen çalışmalardır.

(g) **Sınıf İçi Değerlendirme:** Bu not, derse katılım, ödev ve çalışmalarını zamanında yapma gibi ölçütlere göre ders sorumlusu tarafından verilir.

Devam Durumu

Madde 12 – (1) Hazırlık Sınıfında derslere devam zorunludur. Dersler blok dersler olarak da yapılabilir. Öğrenciler buldukları her seviyenin derslerine % 80'den az olmamak üzere devam etmekle yükümlüdürler. Bu oran derslerin her biri için % 70'ten az olamaz. Derslere devam, ders sorumluları tarafından her ders yapılan yoklamalarla saptanır. Herhangi bir nedenle derse girmeyen öğrenci yoklamada yok gösterilir. Derse/blok derse geç katılan veya ders/blok ders bitmeden sınıfı terk eden öğrenci o dersin/blok dersin tamamında yok yazılır. Sınıftaki öğretim elemanının öğrencilere izin verme yetkisi yoktur. Her öğrenci kendi devamsızlık kaydını tutmakla yükümlüdür.

(2) Bir seviyedeki devamsızlık oranı diğer seviyeye aktarılamaz. Devamsızlık sebebiyle başarısız olunan seviyenin tekrarında derse devam zorunludur.

(3) Dönem içinde devam sınırını aştığı kesinleşen öğrenciler Koordinatörlüğün bilgisi dâhilinde derslere katılabilirler. Fakat bu öğrenciler ara sınav(lar)a alınmaz.

(4) Hazırlık sınıfı öğrencilerinin devamlı ilgili işlemleri, Fakülte Öğrenci İşleri tarafından yerine getirilir. Fakülte Öğrenci İşleri, devamlı ilgili her türlü işlemi Başkanın talebi veya onayıyla yapar.

Başarı ve Değerlendirme Esasları

Madde 14 –(1) En az Orta Seviyeyi başarı ile bitiren öğrenciler Hazırlık Sınıfını tamamlamış kabul edilirler.

(2) Başarı veya muafiyete esas ortalama puandaki, küsuratı 0,50 ve üzeri olan notlar bir üst tam puana tamamlanır. Bu kural seviye belirlemeye veya muafiyete esas YDS/YÖKDİL puanları için geçerli değildir.

Sınavlara ve Devamsızlıklara İtiraz

Madde 15– (1) Sınav soruları ve sonuçları ile devamsızlıklara yapılacak itiraz –aksine bir duyuru yapılmadıkça- notların veya devamsızlıkların duyurulmasını takip eden beş iş günü içinde dilekçe ile Dekanlığa yapılır. Kabul edilen itirazlar Dekanlık tarafından Koordinatörlüğe iletilir. Koordinatörlük, itirazları değerlendirme sürecinde ilgili öğretim elemanından belge ve bilgi talep edebilir. İnceleme ve gerekirse düzeltme işlemi bir hafta içinde tamamlanır.

(2) Koordinatörlük, gerekli görmesi halinde itiraz veya şikâyet olmaksızın sınav evrakını ve devam takip çizelgelerini inceleyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzinler

Kayıt Dondurma ve Sildirme

Madde 15 – (1) Öğrencilerin kayıt dondurma ve kayıt sildirme ile ilgili iş ve işlemleri hakkında Trabzon Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Sınav Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Ders ve/veya Sınav İzni

MADDE 16 – (1) Rektörlük veya Dekanlık, etkinliklere katılımları nedeniyle öğrencilere ders ve/veya sınav izni verebilir. Kaza, 3. derece dâhil yakınların ölümü, doğal afet vb. durumlarda öğrenciye, başvurusu hâlinde, Dekanlık tarafından yalnızca sınav izni verilebilir. Öğrenciler bir sınavın bu tür izinlere ait süre dışında kalan oturumlarına katılmak zorundadırlar.

(2) Bu madde kapsamında izinli sayılanlar için ilgili mazeret sebebiyle giremedikleri sınav yerine geçecek eşdeğer bir sınav düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Madde 17 – (1) Hazırlık Sınıfını başarı ile tamamlamış veya muaf olmuş öğrenciler, bu durumlarını gösterir belgeyi Fakülte Öğrenci İşlerinden alırlar. Orta Üstü ve İleri Seviyeyi başarı ile bitiren öğrencilere ayrıca Dekanlık tarafından onaylı Hazırlık Sınıfı Başarı Belgesi verilir.

Madde 18 – (1) Koordinatörlük, yetki ve sorumlulukları kapsamındaki iş, işlem ve etkinlik duyurularını kendisi yapabilir. Duyurular, Fakülte ilan panosu, Öğrenci Bilgi Sistemi veya Fakültenin resmi internet sitesinin herhangi birinde yapılır. Duyurular yayın tarihinde ilgili öğrencilere tebliğ edilmiş kabul edilir. Koordinatörün onayı bulunmayan duyurular Koordinatörlüğü bağlamaz.

Madde 19 – (1) Üniversite içerisinde orijinal olmayan ders kitabı bulunduran öğrenci, bu konuda üniversite aleyhine oluşacak hukuki ve maddi yaptırım ve kayıpları karşılamakla yükümlüdür.

Madde 20 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde Trabzon Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Sınav Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliği, Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uygulanacak Esaslara İlişkin Yönetmelik, Senato Kararları ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Hükümleri Yönerge ile düzenlenmesi gereken ve fakat bu Yönergede öngörülemediği durumlarda, Koordinatörlüğün Dekanlıkça onaylanan kararlarına uygun hareket edilir.

Disiplin

Madde 21 – (1) Hazırlık Sınıfı öğrencilerinin disiplin iş ve işlemleri; Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde dekanlık tarafından yürütülür.

(2) Üniversiteden geçici uzaklaştırma cezası alan öğrenciler cezalı olduğu süre içinde derslere devam edemezler ve sınavlara giremezler. Giremedikleri sınavlar için mazeret sınavı hakkı talep edemezler.

Yürürlük

Madde 22– (1) Bu Yönerge Senato tarafından kabul edildikten sonra 2018-2019 Eğitim -Öğretim yılı Güz döneminden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 23 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Rektör yürütür.

(05.07.2018 Tarih ve 03 Sayılı Üniversite Senatosu kararı ile kabul edilmiştir.)

(19.02.2019 Tarih ve 10 Sayılı Üniversite Senatosu kararı ile güncellenmiştir.)